

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad**

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

GEMEENTE HELLENDOORN

Behand.:

4 MEI 2012

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Doorontwikkeling Integrale
Veiligheidsmonitor

ons kenmerk
BABVI/U201200702
Lbr. 12/045

datum
03 mei 2012

A / B Stuk | Trefw.:

Werkpr.:

Kopie aan:

Archief D / N. reeks / V / Vertr.:

Samenvatting

In deze brief willen wij u informeren over de doorontwikkeling van de Integrale Veiligheidsmonitor (IVM) en de wijzigingen die daarmee gepaard gaan. In een eerdere ledenbrief (BABVI/U201101534 Lbr. 11/055) bent u reeds geïnformeerd over de doorontwikkeling van de Integrale Veiligheidsmonitor.

De Integrale Veiligheidsmonitor (IVM) is een grootschalig onderzoek naar veiligheidsbeleving en slachtofferschap. Ook de leefbaarheid in de buurt, buurtproblemen, respectloos gedrag, de beoordeling van het gemeentelijke veiligheidsbeleid en het functioneren van de politie worden gemeten. De Integrale Veiligheidsmonitor is gestart in 2008 en keert jaarlijks terug. De resultaten zijn beschikbaar op landelijk en regionaal niveau. Gemeenten kunnen, indien zij dat wensen, aan dit instrument deelnemen. De Raad voor de Veiligheidsmonitor is het bestuurlijk orgaan dat besluiten neemt over de Integrale Veiligheidsmonitor. In de Raad zijn onder meer het Rijk, CBS, de politie, VNG, G4 en G32 vertegenwoordigd.

Op basis van de opgedane ervaringen is het wenselijk gebleken om een aantal aanpassingen door te voeren in het instrument. Hiertoe is in het laatste kwartaal van 2011 in opdracht van de Raad voor de Veiligheidsmonitor het project 'Doorontwikkeling IVM' gestart. Het doel van dit project is om te komen tot een verbeterd, stabiel en toekomstbestendig instrument dat per 2012 wordt ingezet. Op hoofdlijnen worden de volgende wijzigingen doorgevoerd. Ten eerste wordt de wijze waarop het veldwerk wordt uitgevoerd aangepast; één veldwerkbureau zal het lokale veldwerk voor haar rekening nemen. Ten tweede wordt de vragenlijst vernieuwd. Dit heeft als gevolg dat deze korter is geworden. Tenslotte wordt de wijze van enquêteren teruggebracht naar twee methodes. Er worden alleen nog maar via internet en papieren vragenlijsten afgenomen. In deze ledenbrief worden deze veranderingen en de gevolgen voor gemeenten nader toegelicht.

Aan de leden

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Doorontwikkeling Integrale
Veiligheidsmonitor

ons kenmerk
BABVI/U201200702
Lbr. 12/045

datum
03 mei 2012

Geacht college en gemeenteraad,

In een eerdere ledenbrief (BABVI/U201101534 Lbr. 11/055) bent u reeds geïnformeerd over de doorontwikkeling van de Integrale Veiligheidsmonitor. In deze brief willen wij u informeren over de laatste stand van zaken rondom de doorontwikkeling van de Integrale Veiligheidsmonitor en de wijzigingen die daarmee gepaard gaan.

Achtergrond Integrale Veiligheidsmonitor

De Integrale Veiligheidsmonitor (hierna te noemen: IVM) is een grootschalig onderzoek naar veiligheidsbeleving en slachtofferschap. Ook de leefbaarheid in de buurt, buurtproblemen, respectloos gedrag, de beoordeling van het gemeentelijke veiligheidsbeleid en het functioneren van de politie worden gemeten. De IVM is gestart in 2008 en keert jaarlijks terug. Gemeenten bepalen zelf of ze al dan niet op lokaal niveau de monitor uit laten voeren.

De Raad voor de Veiligheidsmonitor is het bestuurlijk orgaan dat besluiten neemt over de Integrale Veiligheidsmonitor. In de Raad zijn onder meer het Rijk, CBS, de politie, VNG, G4 en G32 vertegenwoordigd.

Doorontwikkeling IVM

Afgelopen jaar is de IVM voor de vierde keer uitgevoerd. Op basis van de opgedane ervaringen is het wenselijk gebleken om een aantal aanpassingen door te voeren in het instrument. Hiertoe is in het laatste kwartaal in opdracht van de Raad voor de Veiligheidsmonitor het project 'Doorontwikkeling IVM' gestart. Het doel van dit project is om te komen tot een verbeterd, stabiel en toekomstbestendig instrument dat per 2012 wordt ingezet. Het project wordt uitgevoerd door vertegenwoordigers van alle partijen die betrokken zijn bij de IVM: Rijk, CBS, politie en gemeenten. Er worden veranderingen doorgevoerd in de uitvoering van het veldwerk, de

vragenlijst en de enquêtemethodes. De veranderingen en gevolgen voor gemeenten worden hierna besproken.

Nieuwe opzet van de monitor

1. Aanpassing uitvoering veldwerk

Naast de 20.000 waarnemingen die op dit moment worden uitgevoerd op landelijk niveau, zullen er 45.000 extra waarnemingen worden uitgevoerd. Deze waarnemingen worden bekostigd vanuit rijksmiddelen. Dit brengt met zich mee dat het totale databestand tenminste een stabiele basis heeft van 65.000 waarnemingen per jaar. De 20.000 waarnemingen worden uitgevoerd door het CBS. De overige 45.000 waarnemingen worden uitgevoerd door een middels EU-aanbesteding te selecteren privaat veldwerkbureau.

De 65.000 waarnemingen zullen op basis van inwonersaantal evenredig worden verdeeld over de huidige 25 politieregio's. Deze waarnemingen worden vervolgens op basis van inwoneraantal verdeeld over de gemeenten binnen de regio's. Indien gemeenten behoefte hebben aan extra waarnemingen, bijvoorbeeld om op gemeente- of wijk- of buurtniveau uitspraken te kunnen doen, kunnen zij deze tegen betaling laten uitvoeren op lokaal niveau. In tegenstelling tot voorheen wordt het lokale veldwerk niet meer uitbesteed aan een zelf te selecteren veldwerkbureau. Er dient gebruik te worden gemaakt van het geselecteerde private veldwerkbureau om te kunnen worden opgenomen in het integrale bestand. Gemeenten kunnen zelf bepalen in welke frequentie zij wensen deel te nemen: jaarlijks, tweejaarlijks of bijvoorbeeld vierjaarlijks. Het CBS blijft de streekproef verzorgen en voegt uiteindelijk alle waarnemingen toe tot één integraal bestand. Deze rol van het CBS blijft dan ook ongewijzigd.

2. Vernieuwing vragenlijst

De vragenlijst is aangepast en zal voor het eerst worden gebruikt in 2012. Op basis van de opgedane ervaringen zijn inhoudelijke wijzigingen aangebracht in onder meer de vragenblokken buurtproblemen, onveiligheidsgevoelens en slachtofferschap. Ook de volgorde en de groepering van de vragen is in een aantal gevallen veranderd. De vragen over aangiftegedrag zijn bijvoorbeeld niet meer in een los vragenblok opgenomen, maar direct gekoppeld aan vragen over slachtofferschap van specifieke delicten. In totaliteit hebben de aanpassingen geleid tot een kortere vragenlijst.

De nieuwe vragenlijst bestaat uit de volgende blokken:

- Leefbaarheid en buurt
- Beleving overlast in de buurt
- Veiligheidsbeleving
- Slachtofferschap
- Tevredenheid laatste politiecontact
- Oordeel functioneren politie in de buurt
- Oordeel functioneren politie algemeen

- Oordeel functioneren gemeente
- Preventie
- Onveilige plekken
- Respectloos gedrag
- Achtergrondkenmerken

Er is geen onderscheid meer tussen verplichte en facultatieve blokken. Dit betekent dat gemeenten verplicht zijn alle blokken over te nemen indien zij besluiten om extra waarnemingen in te kopen. Dit is het gevolg van de wijziging van de opzet van de monitor om te komen tot een stabiel databestand. Gemeenten behouden echter wel de mogelijkheid om extra vragen toe te voegen in de vrije ruimte van de extra ingekochte waarnemingen. Meer informatie over de vragenlijst is te vinden op de website van Bureau Veiligheidsmonitor:

<http://www.veiligheidsmonitor.nl/Werkwijze/Vragenlijst>

3. *Aanpassing enquêtemethodes*

Voorheen werd er op landelijk niveau gebruik gemaakt van een mix van face-to-face interview, web enquêtes, papieren enquêtes en telefonische enquêtes. De gemeentelijke deelnemers maakten gebruik van de drie laatst genoemde mogelijkheden. Uit een onderzoek naar methode-effecten door het CBS is gebleken dat veranderende verhoudingen tussen telefonische enquêtes enerzijds en web enquêtes en papieren enquêtes anderzijds, grote invloeden op de uitkomsten kunnen hebben. Om deze ongewenste effecten als gevolg van verschillen in waarneemmethode te verkleinen, wordt de IVM vanaf 2012 alleen nog maar via internet en papieren vragenlijsten afgenomen. Deze twee waarneemmethoden lijken relatief sterk op elkaar, omdat in beide gevallen de respondent de vragen beantwoordt zonder tussenkomst van een interviewer.

Vervolg proces

De veranderingen zullen worden doorgevoerd in de editie 2012. Door de nieuwe vragenlijst en de aanpassing van de enquêtemethodes, ontstaat er een trendbreuk. Op landelijk niveau zal er een trendbreukanalyse worden uitgevoerd.

De afgelopen even jaren hebben gemiddeld 20 gemeenten jaarlijks deelgenomen aan de IVM. Bureau Veiligheidsmonitor heeft reeds contact opgenomen met deze deelnemers om hen te informeren over het proces. Indien uw gemeente van plan is om deel te nemen in 2012, wordt geadviseerd om zo spoedig mogelijk contact op te nemen met Bureau Veiligheidsmonitor. Bureau Veiligheidsmonitor zal gemeenten begeleiden bij de voorbereidingen.

Het tijdspad voor deelname in 2012 is als volgt:

- 1 juni 2012: Deadline steekproefaanvraag
- 18 augustus 2012: Levering steekproef door CBS
- 1 september – 1 december 2012: Uitvoering veldwerk
- Tweede helft februari 2013: Levering gewogen bestanden door CBS
- 1 maart 2013: Landelijke publicatie

Indien er meer bekend is over het te selecteren veldwerkbureau en het verdere proces, dan zal dit kenbaar worden gemaakt via de website van de VNG, www.vng.nl, en de website van Bureau Veiligheidsmonitor, www.veiligheidsmonitor.nl.

Indien u naar aanleiding van deze ledenbrief vragen heeft, dan kunt u contact opnemen met het Informatiecentrum van de VNG via 070-3738393 en informatiecentrum@vng.nl of met Bureau Veiligheidsmonitor via 070-3440966 en info@veiligheidsmonitor.nl.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. R.J.J.M. Pans
voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.